gemeente Moerdijk

Besluitenlijst Commissievergadering

Datum	11-05-2023
Voorzitter	P. Stehouwer
Griffier	H.M. Vonk-Schenkel
Aanwezigen	L. Ardon-Zagan (CDA), J. van Brenkelen (OM), B. Çiçek (PvdA), C.A.M. Damen (BBM/BBB), N.C. van Drimmelen (CDA), M.J.F. Dusseldorp (VVD), A. Huijzer (OM), M.F.M. Kuijpers (D66), J. Lems (OM), M.A. Pas (PvdA), C. Punt (ML), H.M. den Ridder-van Oers (ML), H.J. Ritsma (VVD), L. Schreuders (CU), J.G. Schreuders (BBM/BBB), C.J. Stoop (BBM/BBB), C.L.F. Vermunt (CDA), G. Vos (VVD) en M.M.J. Willegers (ML)

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2 Vaststellen agenda

De agenda wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3 Bespreekstuk asielopvang aan de Schansdijk

De heer Heeren spreekt in. Hij vindt het goed dat de gemeente Oekraïners opvangt. Voor wat betreft asielzoekers kan de minister niet garanderen dat er geen veilige landers en terroristen tussen zitten. Daarom is de term 'kansrijke asielzoekers' niet juist. Hij wijst op het verdringingseffect voor wat betreft de voorzieningen (kinderopvang, scholen), dit zal voor een periode van 10 tot 15 jaar veel invloed hebben. Over het proces zegt hij dat de berichtgeving naar de inwoners laat heeft plaatsgevonden. Bij de uitwerking van de plannen gaat het straks misschien alleen nog om de randvoorwaarden. Hij ziet geen noodzaak om nu al vooruit te lopen op de Spreidingswet, waarvan de Raad van State ook al heeft aangegeven dat deze onnodig complex is. Het zou beter zijn te wachten tot na de invoering van deze wet. Waarom kiest de gemeente voor 200 plekken voor maximaal 15 jaar? Staat dit in verhouding tot wat andere gemeenten doen? Hij krijgt daarmee de indruk dat de gemeente de hele keten wil gaan doen, zowel de opvang van asielzoekers als de huisvesting daarna. Hij wijst op de verborgen kosten die er zeker ook zullen zijn, terwijl de gemeente zegt dat er geen kosten zijn. Is dit allemaal wel goed in beeld? Hoe wordt de beveiliging geregeld? Hij noemt de mogelijkheid van getraumatiseerde asielzoekers, mensen met criminele neigingen of terroristische dreiging die er vanuit kan gaan. Waarom wordt voor deze locatie gekozen? Hij adviseert dit uit te stellen tot na de invoering van de Spreidingswet, er moet eerst meer duidelijkheid zijn.

De heer Lems vraagt of de inspreker verwacht dat de asielzoekers die hier worden geplaatst, ook hier zullen blijven.
De heer Heeren verwacht dat inderdaad. Hij wil graag een toelichting op hoe de gemeente dat voor zich ziet.
Mevrouw Kuijpers vraagt naar het verschil tussen Oekraïne en andere landen waar mensen vandaan kunnen komen.
De heer Heeren zegt dat er nu geen onderscheid gemaakt kan worden in de mensen die komen, dat kunnen dus ook terroristen of veilige landers zijn. Hij verwacht dat dat uit Oekraïne minder zal zijn.
De heer Van Brenkelen vraagt of de inspreker elders ervaringen kent met verdringingseffecten.

De heer Heeren antwoordt dat dat niet het geval is. Wat hij bedoelt te zeggen is dat als deze mensen hier wonen, ze gaan integreren en deelnemen aan de maatschappij. Dat hoeft overigens niet slecht te zijn.
De heer Çiçek vraagt of de inspreker hier bezwaar tegen heeft. De heer Heeren antwoordt dat dat niet het geval is, als de integratie op een goede manier gaat moedigt hij dat juist aan.
De heer Schreuders (BBM/BBB) vraagt in welke hoedanigheid de heer Heeren inspreekt.
De heer Heeren antwoordt dat hij een bezorgde inwoner uit Zevenbergen is.
De heer Luijten spreekt in als mede-eigenaar van GJ Infra aan de Schansdijk. Hij geeft aan zijn bedrijf te willen voortzetten zonder hinder te ondervinden van de ontwikkelingen in deze fase. Daarvoor ziet hij twee opties: de gemeente faciliteert het bedrijf zoveel als mogelijk of de gemeente koopt het bedrijf uit. Hij wil daarover graag duidelijkheid voordat een besluit wordt genomen om hiermee door te gaan. Hij gaat hierover dan ook graag in gesprek met de gemeente.

Mevrouw Kuijpers vraagt welke hinder de inspreker verwacht. De heer Luijten zegt dat er maar één toegangsweg is. Straks wonen er 500 mensen die gebruik maken van deze weg. Voor de Oekraïners geldt dat zij een vaste dagindeling hebben, dat geldt voor de andere doelgroep minder.
Mevrouw Kuijpers vraagt of als de inspreker gehoord en geholpen wordt, hij wel akkoord kan gaan met de ontwikkeling in fase 2.
De heer Luijten antwoordt dat hij verder wil kunnen met de ontwikkeling van zijn bedrijf. Zijn voornaamste zorg is de verkeersveiligheid in het gebied.
De heer Lems vraagt of er sprake is van belemmeringen voor het bedrijf door de ontwikkelingen die nu voorliggen. De heer Luijten antwoordt dat voor uitbreiding van zijn bedrijf de bestemming bezwaarlijk is. Ook voor tijdelijke huisvesting geldt namelijk een afstand van 100 meter ten opzichte van het bedrijf. Hij wil hier graag over in gesprek, omdat er dan waarschijnlijk wel oplossingen te vinden zullen zijn.
De heer Lokers spreekt in, hij heeft een landbouw- en loonbedrijf in het gebied. Hij vindt dat dat presentatie op de bewonersavond afgelopen week slecht voorbereid was. Hij vraagt of de garantie gegeven kan worden dat mensen met een Syrisch paspoort ook echt uit Syrië komen. Het is namelijk niet zo moeilijk om aan een Syrisch paspoort te komen. Nu wonen er 130 Oekraïners, eind juni zijn dat er naar verwachting 300. De verkeerssituatie aan de Schansdijk is niet heel best. Met de werkzaamheden aan de Heinenoordtunnel en de Haringvlietbrug verwacht hij veel sluipverkeer in de dorpen en op de provinciale weg. Dat levert onveilige situaties op. Verder vraagt hij zich af of de combinatie van Oekraïnse mensen en asielzoekers wel gaat werken. Is er wel informatie ingewonnen bij het MKB?

De heer Lems vraagt of de bedrijfsvoering van de inspreker in gevaar zal komen.
De heer Lokers zegt dat zijn bedrijf vooral de neveneffecten zal merken en vindt dat de verkeerssituatie verbeterd moet worden.

Wethouder Blom geeft een korte toelichting op het bespreekstuk. De opgave is fors en het doel van vanavond is om te horen hoe de commissie kijkt naar dit voorstel en welke vragen er nog leven. Deze vragen zal het college vanavond zoveel mogelijk beantwoorden, wat overblijft volgt schriftelijk. Startpunt is om in gesprek te blijven, ook in het vervolg met alle betrokkenen. Er wordt vanavond geen besluit genomen, het stuk wordt besproken en het debat kan onderling worden gevoerd.

De heer Lems zegt dat het aantal van 200 op te vangen asielzoekers goed te regelen zou moeten zijn. Juist kleinere locaties leveren vaak weinig problemen op en de problemen die er zijn, kunnen veelal snel worden opgelost. De fractie heeft wel een aantal vragen en aandachtspunten. Is er een totaalbeeld van de spreiding van nieuwkomers in de gemeente, bijvoorbeeld in de vorm van een plattegrond? Welke alternatieven zijn onderzocht en waarom zijn er afgevallen? Waarom wordt niet aan de

zuidkant gebouwd in plaats van aan de noordkant? Daar zijn sporen van vervuilde grond aangetroffen. Hoeveel vertraging zou het opleveren als dat eerst nog gesaneerd moet worden? Hij noemt de huidige verkeerssituatie, kunnen er snel maatregelen genomen worden? Wat wordt bedoeld met de term 'kansrijke asielzoekers'? Is het beeld dat de gemeente de hele keten gaat verzorgen terecht of onterecht? Hoe zit het met de bestemming van de grond en de invloed daarvan op de omliggende bedrijven? Gaat het college met hen in overleg om naar oplossingen te zoeken?

De heer Çiçek zegt dat de taferelen die we gezien hebben in Ter Apel heel triest zijn. Hij vindt dat de gemeente zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Mensen moeten fatsoenlijk onderdak hebben, dat is een mensenrecht. Hij begrijpt de praktische bezwaren en geeft het college de opdracht mee om die zoveel mogelijk weg te nemen. Hij wenst het college hierbij heel veel succes.

De heer Vos zegt dat we er moeten zijn voor mensen in nood, maar dat niet iedereen structureel opgevangen kan worden. Het is belangrijk grip te krijgen op de toestroom. De VVD wil zeker meewerken om de asielcrisis te bestrijden en de gemeente moet zijn fair share dragen, uit eigen beweging. Hij kan zich daarom vinden in het plan dat er ligt. De VVD heeft wel aandachtspunten, die als actiepunten moeten worden gezien. Er komen bijzondere mensen te wonen op deze plek, hoe gaat het college de schijn van ghettovorming voorkomen? Hoe waarborgen we dat het daar prettig, schoon en veilig blijft? Dat geldt niet alleen voor de mensen die daar gaan wonen, maar ook voor omwonenden en alle inwoners van Zevenbergen.

Mevrouw Vermunt zegt dat elke gemeente zijn rol moet pakken. We hebben een zorgplicht, maar die hebben we ook naar al onze andere inwoners. Zij roept het college op de angsten die er zijn weg te nemen, toe te zien op de veiligheid en die te waarborgen. Dat geldt dan ook voor de verkeersveiligheid. Er zal geanticipeerd moeten worden op de gevolgen voor zorg, scholen, het Werkplein enz. Kan de gemeente dit wel aan? Verder roept zij op om versneld te gaan bouwen voor spoedzoekers en mogelijkheden te creëren voor flexwonen.

Mevrouw Stoop zegt dat BBM/BBB een belofte heeft gedaan aan de kiezers. Arbeidsmigranten en statushouders kunnen worden opgevangen naar rato van de omvang van de kern waar zij terecht komen. Kansarme asielzoekers wil de partij niet in de gemeente huisvesten, evenmin als onevenredig grote groepen. In het geval van de Oekraïners was BBM/BBB eenmalig een andere mening toegedaan. De regering faalt op alle fronten en stort dit uit over de gemeenten. Zij verwijst naar landen als Zweden en Denemarken. In Nederland zetten we de poort wijd open voor gasten die zich niet altijd als zodanig gedragen. Hoelang blijft dit voor de inwoners nog acceptabel? Iemand die zich niet kan aanpassen aan onze normen en waarden moet hier niet worden toegelaten. Voorwaarden voor BBM zijn een evenwichtige verdeling, goede integratie en assimilatie. Dat we als gemeente de regie kunnen houden is wensdenken. BBM/BBB wil geen AZC voordat de spreidingswet aangenomen is. We moeten luisteren naar onze inwoners.

De heer Schreuders (CU) zegt dat hij eerder heeft gevraagd of op de locatie waar Oekraïners gehuisvest worden, niet ook een AZC zou komen. De wethouder antwoordde toen dat dit niet aan de orde was. Die uitspraak is inmiddels achterhaald. Nederland kan de aantallen asielzoekers, wellicht 75.000 voor dit jaar en de komende jaren eigenlijk niet aan. Hij is het ermee eens dat het college zelf de regie wil houden. Wel is er een aantal vragen:

- Is deze locatie wel het meest geschikt om naast de Oekraïense vluchtelingen ook asielzoekers te huisvesten?
- Is deze locatie niet naar voren gekomen omdat er al voorzieningen liggen en er snel geschakeld kan worden?

- Wat gebeurt er met het nog overblijvende braakliggende terrein? Zijn hier harde afspraken over te maken?
- Wat gebeurt er als deze wet het niet haalt in de Eerste Kamer?
- Worden de kosten van de eventuele benodigde uitbreiding van FTE bij onze gemeente, al dan niet tijdelijk, ook gedragen door het rijk?
- Is er zicht op het oplossen van de achterstanden bij de IND?
- Is er overleg met andere gemeenten over het voeren van deze regie? Zo ja, gaan ook zij dit oppakken of voeren zij hun eigen strategie?
- Hoe wordt de veiligheid voor omwonenden, ondernemers en bewoners asielcentrum geborgd?

De ChristenUnie gaat ermee akkoord de plannen verder uit te werken en vertrouwt erop dat het college de zorgpunten van de fracties en de omwonenden en inwoners zal meenemen en afwegen.

De heer Willegers vindt dat zorgvuldigheid belangrijk is en dat de voorwaarden goed moeten zijn. Moerdijk Lokaal vraagt zich af of het fundament wel goed is. Hij noemt de sociale voorzieningen, huisartsenzorg, een veilige en leefbare omgeving voor iedereen. Het is belangrijk hierover duidelijkheid te hebben. Ook vindt Moerdijk Lokaal dat er te weinig draagvlak is. Waarom wordt er zoveel haast gemaakt? Ook andere doelgroepen hebben huisvesting nodig. De woontorens die er nu staan zijn ook geschikt voor jongeren, starters en spoedzoekers. De gemeente moet laten zien dat zij ook voor die doelgroepen haar uiterste best doet. Flexwonen zou mogelijk gemaakt moeten worden in onze gemeente en er moet draagvlak gecreëerd worden. Over de Spreidingswet is nog veel te doen. Ook de Raad van State vraagt zich af of deze wel uitvoerbaar zal zijn. De gemeente moet zich dus ook niet gek laten maken. De landelijke overheid is te lang te laks geweest met de verdeling van asielzoekers. Moerdijk Lokaal gaat niet zomaar akkoord met de plannen, maar steunt het voornemen en ziet de opgave. Wel zijn er nog twijfels over fundament en het draagvlak.

Mevrouw Kuijpers zegt dat asielzoekers huis en haard verlaten, op de vlucht voor oorlog en ellende. De wereld is van ons allemaal, waarom zou de gemeente Moerdijk alleen van ons zijn? Het is inderdaad waar dat er dingen in de asielketen niet goed gaan. De term kansrijke asielzoekers betekent dat deze mensen een grote kans hebben dat hun asielaanvraag wordt toegekend. Het continu op- en afschalen is het grootste probleem, het is daarom belangrijk een plan te maken voor de lange termijn. Zij roept het college op een goed plan voor te leggen met aandacht voor de zorgen van onze inwoners en bedrijven, en de uitvoering daarvan goed te laten verlopen. Daarbij moet rekening gehouden worden met onze eigen inwoners maar ook met de nieuwe inwoners. Wij kunnen ons niet eens voorstellen wat zij allemaal meegemaakt hebben.

Wethouder Blom zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag over de spreiding van nieuwkomers in onze gemeente. Deze locatie is eigendom van de gemeente. Eerder zijn in verband met fase 1 al diverse onderzoeken uitgevoerd. Met het stoplicht bij de provinciale weg gaat hij aan de slag, evenals met de weg. Uiteraard gebeurt dit in overleg met omwonenden, zeker als blijkt dat de weg een periode niet te gebruiken zal zijn. Over de term 'kansrijk' zegt hij dat na de eerste intake het vluchtverhaal wordt bekeken. Deze locatie is geschikt voor mensen die kansrijk zijn in de asielprocedure maar ook voor statushouders die wel zijn toegewezen maar nog niet geplaatst. Hij gaat in gesprek met het COA over wat dit wel en ook wat dit niet inhoudt. De beantwoording van de vragen over de bestemming en het bestemmingsplan zal hij schriftelijk beantwoorden. Het beheer van de locatie is de verantwoordelijkheid van het COA, dat ook de zorg regelt. In het onderwijs moet de gemeente een rol spelen, daarop zal dus goed geanticipeerd moeten worden. Het wegnemen van zorg is voor het college een belangrijk actiepunt. Voor wat betreft de combinatie van de twee doelgroepen van asielzoekers en Oekraïners gaat hij met het COA bespreken of er specifieke

beheersmaatregelen nodig zijn. Het college vindt dit een voorziening die de gemeente Moerdijk aankan. Het is aan het kabinet om de instroom te temperen, dat is niet aan de gemeente. Ook na de realisatie blijft het gesprek met de omwonenden belangrijk. Op andere plekken in de regio, zoals Halderberge, Etten-Leur en Breda, komen plannen naar buiten voor asielopvang. Hierover worden in de regio uiteraard ook gesprekken gevoerd.

Burgemeester Moerkerke zegt dat we niet blind moeten zijn voor wat er op verschillende plekken gebeurt, al gaat het daarbij meestal wel om 1000+ ACZs. Waar de kansarme doelgroep zit, zoals bij het aanmeldcentrum, zie je dat als er geen uitzicht is mensen soms gekke dingen gaan doen. De kansrijke asielzoekers en statushouders is de groep die iets te verliezen heeft. De opdracht van het college is om goede en scherpe afspraken te maken over beheer en veiligheid, om goede afspraken te maken met de politie als er iets buiten het terrein gebeurt. In nog ergere gevallen heeft hijzelf als burgemeester een verantwoordelijkheid. Uiteraard kan niemand garanderen dat er nooit iets zal gebeuren, maar is het streven wel de kans daarop zo klein mogelijk te maken.

De heer Heeren reageert als inspreker op de eerste termijn. De PvdA maakt geen analyse van de tweede en derde orde van de effecten van deze opvang. Ook van D66 moeten de inwoners het niet hebben. Het gaat om 200 personen voor een termijn van 15 jaar, dat aspect is nog nauwelijks ter sprake geweest. De garantie op kansrijke asielzoekers kan niet worden gegeven. Hij is blij met de inbreng van BBM/BBB, Moerdijk Lokaal en de kritische noot van de ChristenUnie. Hij wenst de raad veel wijsheid toe.

De heer Luijten zegt dat er grondsanering heeft plaatsgevonden zodat fase 1 kon beginnen, maar hij zou daar wel meer over willen weten.

De heer Lokers hoopt dat het rondje Dikkendijk zoals we dat kennen, blijft zoals het is.

Mevrouw Kuijpers zegt dat er een mooie en zware opdracht ligt. Het zou goed zijn als ook statushouders hier al gehuisvest konden worden: hun leven staat nu on hold en als zij hier al wonen, kan straks de integratie veel sneller gaan. Ook voor kinderen is dat heel belangrijk.

De heer Schreuders (CU) wacht de volgende bespreking over dit onderwerp af.

De heer Lems zegt dat het college door moet gaan op de ingeslagen weg, waarbij zoveel mogelijk voldaan moet worden aan de wensen van de omgeving en de bedrijven niet beperkt mogen worden in hun bedrijfsvoering.

Mevrouw Stoop vraagt of er een garantie is op de huisvesting van kansrijke asielzoekers. Welke garantie is er dat asielzoekers die nu in Ter Apel buiten slapen, niet hier terecht komen?

De heer Willegers sluit zich aan bij de heer Schreuders, ook hij ziet het vervolg van de bespreking van dit onderwerp graag tegemoet.

Wethouder Blom begrijpt de opmerking van D66 over de statushouders en ziet daar wel kansen. De antwoorden op de nog openstaande vragen zal het college zo snel mogelijk aan de raad doen toekomen. Hij wijst erop dat overige vragen uiteraard altijd gesteld kunnen worden. Voor wat betreft de kansrijke asielzoekers zegt hij dat dit de term is die door het COA is aangegeven.

Burgemeester Moerkerke voegt nog toe dat de openbare informatiebijeenkomst op dinsdag 23 mei zal plaatsvinden. Het college heeft vanavond in elk geval voldoende input gekregen om verder te gaan.

gemeente Moerdijk

4 Sluiting

De voorzitter sluit de commissievergadering om 22.00 uur.

Vastgesteld in de commissievergadering van 14 september 2023,

De (commissie)griffier,

H.M. Vonk-Schenkel.

De voorzitter,

E.P.H.J. van der Linden.